

EWNUCH (10) *sb m*

ewnuch (3), **ewnuchus** (2), **eunuchus** (1), **eunuch** *a.* eunuchus (3), ewnuch *a.* ewnuchus (1); ewnuch *Czech* (2), *StryjKron*; ewnuchus *BielKron* (2); eunuchus *BibRadz*.

Teksty nie oznaczają é.

sg N ewnuch (3) *CzechRozm* (2), *StryjKron*, ewnuchus (2) *BibRadz*, *BielKron*. ◇ *G* ewnucha (3).
◇ *A* ewnucha (1). ◇ *L* ewnuchu (1).

Sł stp, Cn brak, Linde XVI(XVIII) w. (jeden z tych samych przykładów) s.v. trzebieniec i XVIII w.: eunuk, eunuch.

Rzezaniec, kastrat pełniący zasadniczo funkcję strażnika kobiecej części pałacu władców starożytnych i orientalnych [eunuchus – trzebieniec Murm 45; – wałach, któremu męski członek urzynyón jest, takie królowny za komorniki u starych mieszały Mącz 109b; – trzebieniec, wyrzezaniec Calep; eunuchus, spado, custos camerae regis vel reginae, minister – komornik BartBydg; rzezaniec – eunuchus Cn] (10) : á oto niekto Etyopczyk ochmiłtr [eunuchus] (marg) W Greckim łtoi Eunuchus/ co fię właśnie rozumie rzezaniec. (–) y zacny łprawca Kándacy Krolowej Etyopłkiej/ ktory był przełożonym nád wśzythkimi łkárby iey BibRadz Act 8/27; nád ktorymi [Kóściołami chrześcijańskimi w Etiopii] był ieden kłezczeniec (marg) Ewnuchus. (–) przełożonym BielKron 144, 266; Czytamy o onym Ewnuchu krolowej Murzyńłkiej Kándaces/ że też czytał pímo łwięte RejPosRozpr b3v; CzechRozm 258 [2 r.]; SkarŻyw 304; WujNT 425.

Szeregi: »ewnuch albo trzebieniec« (1): A potym Narłes Perłá Ewnuch álbo Trzebieniec: Hetman łuftinianá Cefarzá Totiłę y Teie łstátecznych Krolow Gotłkich ná głowę poráził StryjKron 36.

»eunuch to jest wałaszek« (1): pośłał theż Akárnáulá Eunuchá/ tho ielth wałafłká/ do Bábilonu BielKron 312.

[Przen: Mężczyzna pozostający w stanie dziewictwa: Te łłowá tak dołóżnie wykłáda łtáry Doktor S. Ieronym; iż zá iednym rázem wśzyłtkie oblędlive náuki dziłieyłze, z łtrony Pánieńłtwá/ káži y burzy powaźnymi tymi łłowy: Ten Eunuchus (to ielł/ tá Panną w Czyłłtołci żyiąca) gwałł czyni Krolełłwn Niebiełłkiemu/ y gwałłtownie go bierze: ten Eunuchus przelłtrzege łwiąt; áby nigdy nieczynił łpraw Małżeńłkich: ten obrał łobie/ co Pan wołá; áby więcej przyniołł/ niźli mu rołkazano [...] Kto tedy Panną będzie [...] będzie ten miał/ w murzech Boźych/ mieyłce nalepłze [...] Takić był on Eunuchus/ ktorego P. Iefus náwięcey miłował/ Ian Ewaⁿgeliftá. HerbOdpow Ss6v–Ss7.]

Synonimy: kłezczeniec, kłeśniec, rzezaniec, trzebieniec, wałach, wałaszek, wyrzezaniec.